

Előfizetési árak:

estén vagy hához küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Íde küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A tultermelés.*

Debreczen, decz. 11.

Termelés és fogyasztás a mai szervezetben egyensúlyba nem illeszkedhetik, egymást soha meg nem értheti, egymást soha nem szolgálhatja. A termelést nem a szükséglet mértéke szabályozza, hanem pusztán az a körülmény, hogy az illető termék milyen árra számíthat a piacon. S minthogy az általános versenyben ez nem épen könnyű feladat: döntő jelzőszóvá, gazdasági elvvé lón az *olesó termelés*, mert csak annak révén válhatik lehetővé a versenyben való győzedelmes megállás. A vagyontalanok és a szűkölködők nagy száma mellett azonban még az olesó termelésnek sincsen meg a kívánt hatása. Minthogy az élelmi cikkekhez és egyéb portékákhoz nem az juthat hozzá, akiknek azokra épen szükségük van, hanem csakis az, aki az árut pénzen, a piaci áron magához tudja vál-

tani: bekövetkezik az az állapot, hogy egy esomó éhes emberrel szemben a ki nem tud kenyérhez jutni, ott áll egy bizonyos mennyiségű kenyérgészlet, a melynek nem akad gazdája. A termelők, a kik önző érdeküknél egyebet nem látnak, megijednek, a mikor portékájuknak egy része a nyakukon marad s a válság okát abban találják meg, hogy tulsokat termeltek. A tultermelést vádolják továbbá azért is, hogy bizonyos portékáknak ára a piacon mód fölött leszall. Irigy szemmel nézi az egyik gazdasági tényező a másiknak kedvező helyzetét, melynek ismertető jele az olesó bérvizonyok és sóhajtva, fohászkozva kíván magának is ilyen olesó bérvizonyokat, mert hiszen a magas bérek feszélyezik s megnehezítik neki a versengést. Hogy e mellett a munkástömegek anyagiilag tönkremennek, elpusztulnak, azzal a jelen gazdálkodás alapján álló termelő vajmi keveset törődhetik. Ő termel, hogy nyereségre tehessen szert s termel lehetőleg olesón, hogy nyeresége minél nagyobb legyen. Egyéb rugója az ő

működésének nincsen és nem is lehet a mai viszonyok között.

A „tultermelés“, közgazdasági rendszerünk e kacagató és egyben szomorú kinövése, természetes következménye a pénzgazdálkodásnak. A „tultermelés“ valódi tükre közgazdálkodásunk minden ferdeségének. A tultermelés annyit jelent, hogy a társadalom dolgozott eleget, termelt eleget, de azért a sokaság csak szűkölködök tovább. Akármennyi jószág van is, a szegények nem juthatnak hozzá, mert hiszen ők csak dolgoztak, de nincsen elegendő pénzük vásárolni; minthogy azonban minden jószág áru és csak pénzen szerezhető meg, nem az eszik, a ki dolgozott, hanem az, akinek pénze van. Az egyén, a ki munkát végzett, a ki termelt, ellenérték, fizetség fejében bizonyos díjban részesül. Hogy e díjból futja-e minden szükségletre, azzal a munkaadó nem törődik.

A tultermelésnek tulajdonítják azt a nagy válságot is, a mely a földmívelési termelésben következett be, s a melynek kikerülhetetlenül be kellett következnie. Eb-

* Mutatvány egy ismert közgazdasági író most megjelent „Társadalmi jólét feltételei“ című munkájából.

TARCZA

Lövő ur thea-estélyen...!

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 Írta: Szatke F. Ödön.

...A segédek felállítottak bennünket Husz lépés távolság 5—5 avanceval, kétszeri golyóváltás.

En nagyon, de nagyon bátor ember vagyok különben s mégis, mikor szemben állottam az én Lövő kománmmal, mint aki hivatta van az én szegény testemet kommandóra keresztül lövöldözni, — mondom — olyan furcsa érzés szállotta meg egész lényemet.

Nem láttam én magam előtt e perozben senkit, semmit. — Egy sötét ür tatonogott előttem, melynek fenekén én voltam átlótt koponyával.

Brrr...!

Hangzik a jelszó! Egy...kettő... három s én szememet behunyva, ellenfelelmemnek csaknem hátat fordítva elsütöttem mordályomat. Olyat rántott rajtam a fertelmes jószág, hogy majd elestem.

Par másodpercig nem fordultam vissza így okoskodván:

Ha már mindenkép le akarjuk egymást vadászni s e czéllövészetben az elsőség az enyem, — úgy azt hiszem, senki sem veheti tőlem roz néven, ha minden igyekvéssel

azon leszek, hogy őt — Lövőt — lepuffantssam. Mert ha ezt tenni nem akarom, úgy lehet, hogy a 2-ik lövésnél Lövő komám nem lesz velem szemben ilyen humánus, hanem a jó czélt fel is fogva, „ovált“ fog löni!

Itt tehát élnem kellett a közmondással: „jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok!“

Hanem szent Isten! Mikor megfordultam — mit láttam?...! Lövő pajtás állott — miként a szikla — megrendíthetetlenül s épen karját emelte föl a gyilokkal, hogy engem őseim után expedialjon. Megvallom őszintén, ha nem resteltem volna a dolgot, akkor elináltam volna onnan, de csak nem alázom meg magamat, egy ilyen „képtelen“ ember előtt! Azt azonban nem tudtam megállani, hogy szememet be ne hunyjam s füleimet be ne dugjam!... Hah!... Eljen! A lövés elhangzott és én élek! Eljen! Oda rohantam hozzá s kezet fogtunk!

Lehet, hogy ő talán nem is akart volna békülni, én azonban már ekkor két kézzel is megragadtam tenyerét, nehogy még visszavonja.

De úgy-e most kíváncsiak tetszenek lenni, hogy hát miért is duelláltunk mi most?

Nos, megmondom!

Hát tetszik tudni, Lövő pajtás fiatal házas és nagyon sokat utazik. Már ez a tény egyedül elég arra, hogy a bájos Lö-

vóné (mondd) — Dóra — éljen a házibarátt választhatási jogával. És erre szükség is volt.

Mert bizony nem valami nagy passzió lehet az egy fiatal asszonykának, ha az uraskája folyton utazik s ha otthon van is, szabad idejének legnagyobb részét a „Kis pipá“-ban tölti s mindig „jókora“ jön haza, 3—4 órákor!

Mondom, engem ért a szerencse, hogy üres óráimban mint helyettes férj — pardon, — csak mint „házibarátt“ szerepelhessek.

A napokban is így történt!

Lövő komám pár napra távozást jelentett ő nagyságának, ő nagysága pedig azonnal küldte a Miezi cziczust hozzám, hogy a „nagy ur“ hét órákor utazik.

Ez pedig magyarul annyit jelent, hogy fél nyolckor nekem szabad az ut!

Ugy is lett! Elmentem.

Akarhányszor voltam én Lövőéknél (mikor ő is otthon volt), ők mindig szemben ültek egymással, — mi pedig most — egymás mellett. Hah! Mennyivel is jobb így.

Beszélgöttünk a mult, jelen és jövőről. ...Pszt!...Mi az? Ki zörgeti a kaput? — szólal meg ijedten Dóra asszony!

— Eh bizonyára valami suhancz inas gyerek, — kezdém őt bátorítani.

A zörgés azonban ismétlődött s mindinkább erősebb-erősebb mérvben s mintha hangok is hallhatók lennének.

Karácsonyi és ujévi meglepetésekre alkalmas

rendkívül díszes dobozokban elhelyezett *****
 Levélpapir-ujdonságok ****
 Levelező-lap albumok ****
 Emlékkönyvek *****

Karácsonyi alkalmi díszek, Üdvözlő kártyák, *****
 Képes levelező-lapok ****
 stb. stb. rendkívül nagy választékban érkeztek *****

a „Csokonai“ papirkereskedésbe
 Kossuth-utca 13. sz.

ben a tultermelésről szóló vádban nyilatkozik meg jelenlegi gazdasági rendszerünk minden meghasonlottsága és ellenmondása. Mert mikor lehetne józan észszel tultermelésről beszélni? Csakis abban az esetben, ha a termelés és a fogyasztás mérlege megbillent volna a miatt, hogy több a termés, mint a szükséglet, hogy tehát több a kenyérünk, mint a mennyi kell ahhoz, hogy jóllakjunk. A mai tultermelés azonban nem ilyen. Manapság panaszkodnak tultermelésről ott, ahol milliók éheznek és szűkölködnek. A búzának nincsen ára, a szűkölködők nincsen pénze s így a szűkölködő nem is juthat kenyérhez. Termelésnek és fogyasztásnak ezt a mélységes meghasonlottságát pedig semmi más nem okozza, mint a magántulajdon elvén nyugvó kereskedelmi rendszer, a melyből kivirítanak az olyan képtelenségek is, mint a tultermelésről szóló panasz.

Közgazdaságunk főnálló rendszere mellett természetesen jelenség, hogy a tőkés termelők tultermelésről panaszkodnak. — Manapság csakis a vagyonos, a jómódu osztály, szóval a népnek aránylag csekély része élvezheti a javakat, melyeket a folyton fakadó termelés mind nagyobb mennyiségben vet piacra. Élelmi és kényelmi szükségleteiket csakis azok tudják kielégíteni, a kik az adás-vevési csere-eszközzel rendelkeznek, más szóval, a kiknek van pénzük, hogy megszerez-

hessék azt, a mi kell nekik. A nagy tömegek vásárló képessége azonban csakis a legnélkülözhetlenebb cikkekre szorítkozik. Azokból a javakból, a melyek kellemezzé, kényelmessé és széppé teszik az életet, épen a milliók soha sem vehetik ki részüket. Szükségképen áll be tehát a nagy szakadás termelés és fogyasztás között. A termelés folytonos növekedésével és gyarapodásával nem tart lépést a fogyasztók körének szélesedése. Termelés és fogyasztás soha sem illeszkedhetik egyensúlyba és ez kész válság, a melyet minden pillanatban szemlélhetünk jelenvaló gazdasági életünkben. A válság abban csuesosodik ki, hogy a termelők feleslegről, a fogyasztók szükségéről beszélnek. Az egyik osztály azt hajtogatja váltig, hogy sok a termés, mert nem tud kellő áron, vagy épen semmi áron tudni rajta, a másik osztály a miatt jajveszkel, hogy alig van betevő falatja, a minek arra kellene mutatnia, hogy a társadalom nem termel eleget. Valójában azonban csak annak a bizonyossága, hogy a termelés bő forrásánál őrt áll a kereskedő szerepét vivő magántulajdon, a mely boldogulását gyakran épen azzal biztosítja, hogy elzárja a csapot, a melyen keresztül kiáradhatna az áldás a nép közé.

A társadalomnak annyit kell termelnie, a mennyire az összességnek szüksége van és a fogyaszt-

tásnak nem szabad nagyobb mértékben növekednie, mint a mily mértékben növekedhetik a termelés. Ez a termelésnek és a fogyasztásnak egyensúlya és ez az igazi közgazdaság alapelve. Nemzeti jólétről csakis ottan lehet szó, a hol minden szükséglet a lehető legtellesebben és legarányosabban nyer kielégítést.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminiszterium kodifikációs osztálya most gyűjti össze az anyagot a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslathoz. A kodifikációs bizottság, — melyben több országgyűlési képviselő is részt vesz — január hó folyamán szövegezi meg a javaslatot, melyet Széll a költségvetés letárgyalása alatt fog a Háznak betérjeszteni, úgy hogy az még a jelen országgyűlésben tárgyalásra kerülhet.

A hágai nemzetközi bíróság tagjai. A Neue Freie Presse értesülése szerint gróf Goluchowski külügyminiszter a hágai konferencián hozott határozatok 22 §-a értelmében már kijelölte azokat az államférfiakat, a kiket az osztrák-magyar monarchia a nemzetközi bíróság tagjaivá küld ki. Természetesen, hogy a külügyminiszter ezt a kijelölést az osztrák és magyar kormányok hozzájárulásával tette meg. A magyar kormány javaslatára a bíróság tagjai lettek: Szilágyi Dezső és gróf Apponyi Albert. Az osztrák kormány ajánlatára gróf Schönborn Frigyes és dr. Lammasech Henrik egyetemi tanár. A kiküldötték notifikálása a legközelebbi időben várható. A magyar közvélemény bizonyára örömteljes megnyugvással és megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a magyar kormány ajánlatára Szilágyi Dezső és gróf Apponyi Albert jelöltettek a hágai nemzetközi bíróság magyar tagjaivá.

Közelébb huzódtunk egymáshoz, úgy, hogy kölcsönösen hallhattuk szívünk dobogását.

Most ismét megszólalt a kint lévő:

— Miczi! Nyissa már ki az ajtót! Én vagyok!

— Szent Isten a férjem — ugrik fel rémülten az asszonyka!

Tyhü, — teringettét — ez már öreg hiba! Hát most én hová menjek, hogy meg ne lásson?

— Dóra nagysám! Tudja mit!?

— Nos gyorsan mert már a férjem türelmetlenkedik! Oh Istenem, ha megtudja? . . .!

— Alia jacta est! Bebuok a siffonba s egy alkalmas pillanatba majd kiszököm onnan!

— Consumatum est!

Bebujtam. Épen elég jókor, mert Lövő ur már a szobaajtó előtt dühöngött!

— Bocsáss meg, édes Dóriczám, hogy zavarlak, de tudod a legfontosabb iratesomót itthon hagytam, a nélkül pedig egy lépést sem tehetek s így most már csak a reggeli vonattal utazhatom.

— Óh egek! — sóhajtok most én fel. — És nekem reggelig itt kell állanom e — ruha raktárban?

Talán még csecsemő koromban sem voltam így bepólyázva, mint most.

Különben is melegen volt fűtve a szoba, de hát még ez a ruha szekrény? Arczomról nem birtam az izzadságcsöppeket törölni; csupa víz voltam. A hely szűk volt s így zsebkendőmért sem nyulhattam, így aztán meg kellett elégednem, hogy az ott felakasztva lévő s Lövő barátom tulajdonát képezett nadrágot kellett törölközőül használnom.

Már-már meg lettem volna elégedve a helyzettel, a mikor megszólalt Lövő ur:

— Dóriczám édes, én meginnék egy théát, ha nem lenne terhére?

— Óh miért ne — válaszol az asszonyka s alig pár perc múlva már hallani lehetett a fűdzsák és kanalak zörgését.

Ejnye az ebadta, nemhogy feküdné már le, hanem még itt, ki tudja meddig, fog theázgatni.

Talán csak nem tud valamit?

Talán csak nem akasztja be éjjelre a ruháit ebbe a szekrénybe?

Talán csak nem itt van a háló kabátja felakasztva? — Ilyen és még sok efféle gondolatok kergették egymást agyamban.

Már az arczom verejtékét sem tudtam hová — mibe — törölni, az előttem lógó nadrágszár már csupa merő víz volt!

— Ugy ni, édesem! Hanem még egy harmadik teritéket is tegyen föl Miczi, majd azt én fogom elkészíteni!

— Talán csak nem vársz valakit vendégül — kérdi ijedten az asszonyka?

— De igen! Azt hiszem mindjárt itt is lesz.

— Na hallod, ilyen későn hozod vendégedet! — méltatlankodik Dóricza asszony.

Most úgy hallom, mintha felállott volna Lövő ur és alá s fel sétálna a szobában.

Vajjon ki jöhet még ide? Én már tovább nem bírom ki ebben a hőségben!

De nem is kell, — mert a nagy ur megállott a szekrény előtt kezét a kulcsra tette, megfordította azt s feltárult az ajtó!

Jéghideg „douche“ volt ez nekem.

Ott állottam a nadrágok és kabátok tömkelegében s vártam, miként szegzi most mellemnek a revolvert a háznak ura — a Dóricza férje.

De ő ezt nem tette hanem karját nyújtotta s meghitt egy théára!

Ugy tett, mintha semmi sem történt volna s kérte nejét, hogy foglaljon ő is helyet!

Az nem tudott szóhoz sem jutni.

— Tölts, kedves pajtás, rumot hozzá — szólit meg édes mosolylyal.

— Óh köszönöm, köszönöm, elég erős! — Talán egy kevés cukrot tégy még belé? ?

— Óh kisztihand! Elég édes!

— Te csaeska! Hiszen még se rum, se cukor benne!

Hát én valóban nem tudtam, hogy erős-e, édes-e, mert folyton a revolver lebegett szemem előtt!

És a nyomorult még hogy kedélyeskedik itt velem.

Most pedig . . . és feláll, egyet sodorítva bajuszán!

Na de én már a többbit nem fogom bevárni, hanem álló — az ajtó nyitva volt s én, mint egy jaguár — oly pompásan kiugrottam.

Mem is néztem, hogy nyitva van-e a kapu, hanem egy patent ugrással a kerítésen át menekültem a biztosabb házába . . .

Hanem itt is elhagyott a szerenese. Egy kiálló léczdarabban megakadt a kabátom hátulja s én függve maradtam ég és föld közt!

Alig tudtam levergődni onnan, mert tényleg levergődtem! Istenem, ha egy rendőr látott volna abban a helyzetben vagy mint öngyilkosjelöltet, vagy pedig mint tolvajt, de bizonyára bevitt volna.

Nem jött azonban egy lélek sem arra s így valahogy csak haza mehettem.

*

Másnap volt a párbaj! Sem ő nem talált, sem pedig én.

Kibékültünk pro forma, de az én át-helyezés iránti kérvényemet már nem lehetett visszazívni s most néha-néha egy-egy anzichtskártyával adom tudtára Dóra nagysámnak, hogy: „epur si mouve“!

A biztosításiügy reformja.

Debreczen, december 11.

Azt lehetne mondani, hogy két évtizeden át való sürgetés előzte meg a biztosításiügyi reformnak azt a tervezetét, mely ez évben nyilvánosságra került. Ez előzménynek megfelelően a reform-tervezetet, még mielőtt részleteit ismerte volna, általános örömmel üdvözölte a közvélemény. Ám, a mikor a szakkörök belelátta a reform-tervezet belső titkaiba s megismerték a részletes rendelkezések irányát és várható következményeit, akkor az örömrészes átesapott az ellenkező oldalra s általános elégedetlenség, kifogásolás, tiltakozás hallatszott az egész vonalon. A kormány, — nem tudjuk: óvatosságból avagy a felmerült panaszok jogosságának felismerése okából — a törvénytervezetet visszavonta s hivatalosan kijelentette, hogy egyelőre felfüggeszti reformáló szándékát. Ennek az esetnek, illetve cselekedetnek híre nagy visszhangot keltett s a visszhangból annyira ki lehet érteni a szakkörök örömet, elégedettségét, hogy méltán mondhatni, a milyen örömmel fogadta a közvélemény a törvénytervezet megjelenését, éppoly örömmel látja a letűnését is.

A reform iránt való nagy vágyakozás daczára ugyszólván általános meglegedést keltett a mostani biztosítási törvénytervezet visszavonása: mert e törvénytervezet nem elégitette ki a közvéleményt. A törvénytervezet ugyanis, ha még oly tökéletes lett volna is, csak félig oldotta volna meg a kérdést, amennyiben nem terjeszkedett ki a biztosításiügy magánjogi részére, illetőleg ezt alig érintette, hanem legfőként az adminisztratív kérdéseket ölelte fel az állami beavatkozás elvének alapján. Már pedig a közvélemény általános sürgetéséből, mely az új biztosítási törvényt követelte, bizony csak meglehetősen kiesiny rész jutott a biztosításiügyi adminisztrációra, míg ellenben az óhajások és sürgetések tulnyomó fele a magánjogi részből indult ki, illetőleg ennek a résznek a reformját kívánta.

S ez az oka annak is, hogy a nagyközönség, értve azt, mely a biztosításiügy közvetlen érdekeltjeinek szűkebb csoportjával szemben áll s a mely a biztosítottakat szolgálta, a most visszavont törvénytervezet iránt egy cseppet sem tudott érdeklődni avagy épen felmelegedni. Az 1875. évi kereskedelmi törvénynek a biztosításiügyre vonatkozó paragrafusai azok, amelyek reformra szorúlnak s amikor hosszú és kínos tervezés után végre mégis megszületik a reform, akkor kitűnik, hogy az elavult, minden tekintetben rossznak, elégtelennek és zavarosnak bizonyult régi rendelkezések érvényben maradnak s ezek helyett a kormány csak épen szigorú ellenőrzést ültet a biztosító vállalatok nyakába. Ez a cél lett a törvénytervezet visszavonása alkalmával tapasztalt általános helyeslés egyik okává.

Ami már most azt a meglegedettség-féltét illeti, a mely a biztosító-vállalatok köréből a visszavonás hírére hallatszott, nem vagyunk annyira frivolak, hogy a vállalatoknak a fenyegető állami ellenőrzés alól való megszabadulására vezessük vissza. Nem. A sokféle és sok tekintetben jogosult panasz daczára a hazai biztosító-intézeteket teljesen megbízhatóknak tartjuk s csak épen a külföldiekre nézve véljük absolute szükségesnek a szigorubb ellenőrzést és felügyeletet. Ám ha egyidejűleg az ilyen el-

lenőrzés és felügyelet olyan messzemenő, hogy az állami gyámkodásnak a legapróbb részletekre is kiterjedő rendszerével jár s így — jóllehet az anyagi szavatosságból részt nem vállal — megfosztja a magánvállalatok egész sorát a cselekvési szabadság elemi feltételeitől.

A biztosításiügy még nem fejlődött annyira Magyarországon, hogy az ilyesféle irányzatú nagy átalakulásokat elbirja. Tudjuk nagyon jól, hogy a nemzeti vagyonsodás elősegítésének és konzerválásának egyik eszközül kell tekinteni a biztosításiügyet, ép ezért a szabad fejlődés útját semmivel sem lehet elállítanunk. A biztosításiügy reformja ép az eddigi akadályok elhárításának feladatára hivatott s mivel nem ezt töltötte volna be, ebben a fázisában nem sikerült. Az új reform iránya tehát tisztán kialakul a most visszavont reform hiányából, hibáiból és bukásának egyéb okaiból.

—la.—

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 10.

A képviselőház mai ülésében hozzáfogott a karácsonyi szünet előtt elintézendő előterjesztések tárgyalásához. A sürgősebb természetű kormányjavaslatok közül elsőnek a beruházásokról szóló törvényjavaslatot tüzték napirendre, melyet Neményi Ambrus előadó ismertetett és ajánlott a Háznak elfogadásra. Igen találóan hangoztatta, hogy az előadónak voltaképen nem is azt kellene indítványoznia, miért terjeszti be a kormány ezt a törvényjavaslatot, mint inkább azt, hogy miért nem terjesztette be már régebben. Az ország közgazdasága régóta sóvárog már az után a lendület után, mely az ilyen milliókra rugó beruházásokkal természetesen vele jár!

A javaslat iránt igen csekély érdeklődés nyilvánult; egyetlen szónok szólott hozzá, Komjáthy Béla, ki a függetlenségi párt nevében előadta azokat a formai és érdemleges kifogásokat, melyek alapján a párt a javaslathoz hozzá nem járul. Ezek a kifogások azonban meglehetősen ingatag alapon állanak, amint azt Lukács László pénzügyminiszter az igazság meggyőző erejével nyomban be is bizonyította. Előadta, hogy Komjáthy Béla nagy tévedésben leledzik, ha abban a hitben él, hogy a magyar kormány titkolja, miszerint a beruházásokat az elmult osztendők megtakarításaiból fedezi. Semmi oka sincs, hogy titkolja, a pénzügyi világ tisztában is van a helyzettel és Komjáthy pesszimista felfogásának legesattánósabb czáfolata, hogy állami hitelünk ennek daczára is nemcsak nem romlott, de épen a legutóbbi időben még javult is.

— Komjáthy Béla képviselő ur —
ugymond a pénzügyminiszter — szemünkre veti, hogy nem takarékoskodunk s egyebek közt elpanaszolja, hogy a volt miniszterek nyugdíja milyen takaros summára rug. A képviselő ur igazságtalan irányunkban. Vajjon ki tehet arról, ha annyi miniszter kerül nyugdíjba: a többség, vagy az ellenlélek?

A Ház csendesen mosolygott.

Felvilágosítást nyújtott azután a miniszter a pénztári készleteknek 1900 ik évi állapotáról és beigazolta, hogy Komjáthy adatai ez irányban sem voltak pontosak.

Ezek után a Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben is elfogadta.

Holnap a horvát provizóriumot tárgyalják.

Zsiánu.

Irta: Carmen Sylva.

A krajovai színházban egy öreg asszony villogó tekintettel kísért minden mozdulatot a színpadon. Szétfekete szeméit gyakran könyök homályosítja el s a nélkül, hogy észrevenné, végigfolynak hervadt arcán.

Egy férfiu, ki mellette ül, már nem is néz a színpadra, sokkal érdekesebbnek találja a szomszédnője szenvedő arcán lejátszódó igazabb, megrendítőbb drámát.

A darab, bár rosszul van megírva, köztetésben részesül s a hányszor előadják, a terem zsufolóság telik meg. „Zsiánu, a rablókapitány“ a czime.

Zsiánu nemes ember, földbirtokos (bojár) volt Caracal városban, Traján utjáu. Szíve megtelt keserőséggel a görögök iránt, kik ellepték az országot és pióczamódra kiszípolyozták. A fejedelem egy fanari görög volt, ki elfoglalta az előtte uralkodó szintén görög helyét.

Mig ő pénzzel és korrupcióval uralkodott, — embereinek szabadkezet engedve, kényük-kedvük szerint tenni-venni, — addig egy másik trónkövetelő ellene is áskálódott. Konstantinápolyban. Az öreg bojárak vagyonát elharásolták s a görög alattvalók között osztották ki. A vagyonos román leányokat erőszakkal görögökkel házastották össze. A földmivészeket úgy kifosztogatták, hogy hamut alig hagytak tüzhelyükön.

Az országra nagy elkeseredettség és reménytelenség borult. Mert ez áldatlan uralkodás alatt nem ismertek jogot, igazságot és bizalmat. Csak az, ki meg tudott alázkodni, oszadni, mászni, juthatott hivatalokba s emelkedhetett nagygyá, hatalmassá.

Zsiánu Jánku, látva ezeket a siralmas állapotokat, szívében határtalan fájdalom és részvét ébredt elárult, pusztuló hazája iránt.

Minden vagyonát szétesztogatta a kifosztogatott a szegény nép között s mivel ő nem volt fejedelem és nem rendelkezhetett katonaság fölött, hatvan főnyi csapatot gyűjtött, melynek ő lett vezére, kapitánya.

Bejárták az országot, rabolva, gyujtogatva és pusztítva a görögök birtokait; a rablott zsákmányt kiosztogatta a szegény nép között, saját belátásuk szerint nyújtottak segélyt, igazságot szegény testvéreiknek.

Ime, azért maradt Zsiánu mint hős alak a nemzet emlékezetében! Megjelenésekor a színpadon a közönség részéről tomboló tapsvihars a lelkesülés legmagasabb foka üdvözli mindenkor.

Ezen szindarab folyamán látjuk őt rátrőni a jogtalan bitorlókra, majd eltűnik, mint a kit a föld nyel el, hogy ismét eljőjön, ki tudná honnét?!

Ellenei azt hívék róla, hogy varázshatalmu volt. Beszélték róla, hogy több helyen jelen meg egy időben; áldani és átkozni hallák őt egyidejűleg.

A leányok pedig másról nem álmodoztak csak Zsiánuról. Mert szép és ifju, kitűnő énekes és költő volt ő. Remegtek a szívek, mikor láthatták és hallhatták őt.

Még a színházban is hangosabban dobognak a szívek, kigyulladnak a szemek, mikor édes-bus dalával kibontakozik a bérczek sűrűjéből, hosszú fehér bő köpenyben, melynek nyitott előrésze látni engedi színes, arany- és ezüst himzéssel ékített fehér, nemzeti öltözékét, melyet széles, himzett bőrv szorít karcsu derekához, a melyből félelmesen villognak elő a körülrakott revolverek agya és török fogantyúja.

Válláig omló ébenfekete, hullámos fürteit magas, fehér süveg takarja.

Sűrű szemöldökei alól ragyognak a mélyen fekvő sötét szemek, mig tömött, fekete bajusza alól előcsillannak a fehér fogak.

Emberei felett egy szempillantással s egy kézmozdulattal is uralkodik.

De jó az idő, mikor a hős életsorsa rosszra fordul; a szegény, öreg asszony remegni kezd! Elfogják, hátrakötött kezekkel Caragea fejedelem elé huzozolják. Rövid törvénykezés után kötél általi halálra ítélik. Az öreg asszony egész lényé most már nagyon remeg.

A vesztőhelyet épen az uralkodó palotájával szemben állítják fel. És a néman álló emberáradat között — a mely nem meri nyilvánítani gyűlöletét a fejedelem és a kormánya iránt — elvezetik a hőst, a nép jótevőjét.

Zsiánu bátran, emelt fővel halad szomorú utján s a mikor a lépcsőre akart lépni s a hóhér nyakába illeszti a kötelet, megállítja őt és harsány hangon kiabálja:

— A mi hitünk szerint bocsánatot nyer az az elítelt, a ki a bitófa alatt lép házasságra. Leányok, özvegyek, ki fogadja el férjéül az elíteltet?!

Köröskörül néma csönd honolt. Zsiánu gunyosan jártatá körül szeméit és ajkainak szélén keserű, megvető mélyedés képződik.

De ime megnyílnak a fejedelmi palota kapuzárnyai s a márványlépcsőkön ragyogó szépségű fiatal leány siet lefelé. Szultána udvarhölgy, a fejedelemasszony s az egész udvar becézített kedveltje ő, ki remek, drága ruhába van öltözve. Ugy szűrődik át az embertömegben, mint egy csodás, szemkápráztató látomány. Egy hang sem hallatszik, visszafojtott lélegzettel bámulja mindenki ez édes női alakot.

De ő nem veszi észre. Nem néz senkire, csak előre Zsiánura.

Hozzáérve, kezét vállára teszi és bátran fenhangon szól:

— Én veszem férjül Zsiánu Jánkut!

Egyszerre hallatszik a szinpadról Zsiánu örömkialtása és a néző közönségből az öreg asszony meghatott sikoltása, ki megragadva az előtte lévő látványt, testét egészen meghajtva, szakgatott lélegzettel figyeli a szinpadon történő dolgokat, míg könyei patak gyanánt omolnak végig arczán.

A fiatal ember hozzáhajol és kérdi halakán:

— Ismerte Zsiánut?

— Én? A felesége, Szultána vagyok! Óh, Istenem! Mennyire óhajtám e szindarabot látni, pedig alig volt hozzá erőm! Ájulás környezett. Az ifju karját nyujtá és kivezeté őt.

Az öreg asszony mesélt aztán neki sokat arról az időről, a mikor küzdött ő maga ellen, a mikor bűnnek tartotta szeretni az uralkodó család ellenségét.

De nem tudott magának parancsolni, ébren és álmaiban mindig reája kellett gondolnia. Mikor a hóhér kiáltását hallotta, álomszerűen, mint egy varázshatalom által kényszerítve, szállt le az elítélthez.

— Oh! és milyen boldog voltam az én Jánkummal! — fejezé be meghatottan.

— Akarja látni őt? Jöjjön a lakásunkra. Az ifju elfogadta a meghívást.

Hosszu, prémes ruhába öltözött, vidám, nyájas, jószágos arczu öreg urat ismert meg, kit minden évben megválasztottak a bojárok főbíróvá. Mert azon időben csak bojár tarthatott számot erre az állásra. És Zsiánu kerületében mindig a legpéldásabb rend uralkodott. Félelemből vagy tiszteletből? Nem lehet tudni, de tolvajok vagy rablók soha sem voltak az ő kerületében.

Igen sokáig viselt állami szolgálatot s mindenkor épen olyan népszerű volt, mint rablókapitány korában.

Gyönyörű dalait ma is, ötven év multán, folyton és szívesen éneklék.

Ford.: *Missics Györgyike.*

Ajándék előfizetőinknek.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetőinek, mint eddig minden évben, most is megküldjük karácsonyi ajándéku a napokban megjelent csinos kiállítású és érdekes tartalmú Csokonai-Naptárt. Azok az előfizetők, kik december hóban fizetnek elő a január 1-től kezdődő legalább egy negyedévre, december hóban nemcsak a lap ingyen küldésére tarthatnak igényt, — hanem a Csokonai-Naptárra is.

Színház és irodalom.

China. A lázadó boxerek által lakott s európai ember előtt sok sajátosságával, titokzatosságával felette érdekes mennyei birodalommal ismerkedtünk meg tegnap délután az Uránia színházban. A sok-sok vetített kép, a kinematographok élethűen tüntették fel a nagy birodalmat földtani és faji tekintetben. Kár, hogy a képek néha nagyon is sötétek, különösen a mozgó fényképek alig voltak láthatók. Gondoskodni kellene alkalmasabb világításról.

Este Sula m i t h került színre.

Pávay Ilonka vendégfellepte. Mint már említettük, e hó 16-án érdekes vendégszereplés lesz színházunkban. Pávay Gyula polgári biztos leánya, Ilonka, ki a sziniakadémia tehetséges növendéke, fog fellépni Szigligeti C z i g á n y című népszínművében. A kedves megjelenésű kisasszony ez első nagyobb szereplése iránt általános az érdeklődés s hihetőleg telt ház fog gyönyörködni vasárnap esti első fellépésében.

Helyi szerző műve. Folyó hó 18-án, kedden kerül színre Falk Rikárdnak Titánok című verses vigjátéka. A darabot Kolozsvárt már előadták és pedig igen szép sikerrel. A helyi érdekű szerzőknek általában veszett híre van, de Falk Rikárd tehetségén és képzettségén kívül eleget járta már a nagy világot ahhoz, hogy számottevő darabbal lépjen a szinpad deszkáira. A darabot már a mult szezonban akarta adatni Komjáthy, de az előadás Tóth Elek hirtelen történt távozása miatt akkor elmaradt.

Az Aranyasszony. E hó 14-én lesz a premierje a debreczeni színházban. A Vig-színházban nagy sikert aratott Aranyasszonynak. A főbb szerepek Halmy Margit, Fáy Flóra Kis Irén, Odry Árpád, Sziklay Miklós, Szabó Irma és Szathmáry Árpád kezében lesznek, még pedig olyan szerencsés beosztással, a milyennél jobbat már kívánni sem lehet.

(Vásárolt szívek. Máriaffi Dávid regénye. A szerző újabban tűnt ki szépíróink közül néhány feltűnést keltett dolgozatával. Ez a regénye, mely első nagy műve, színes, megkapó és jellemzetes rajza a születési jogait védő főurnak, amikor a hullámok átesapnak fölötte, áldozatul dobja életét. A következés szomorú és megindító. Csalódás a vásárolt szívek sivar élete. De a szomorú történettel együtt a szerző az ideális szerelemnek lemondások és küzdelmek után való győzelmével vigasztal. Máriaffi irányregényt irt: a demokráciát dicsőíti, az előítéleteket ostorozza, a kapaszkodást persifálja. Alapos ismerője a főúri életnek, melynek intimitását leste el. Goró szép 27 rajza díszíti a formás, értékes kötetet, mely a Franklin-Társulat kiadása. Ára 2 korona 50 fillér. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben.

(Az Olesó Könyvtár. Gyulai Pál szerkesztésében újabban sűrűn adja a hazai és a világirodalom klasszikussainak egyes munkáit. Ezuttal Shakespeare két művét vesszük egyszerre gondos és csinos kiadásban, könnyen olvasható betűkkel nyomva. Mind a kettőt a Kisfaludy Társaság által kiadott fordításokban. Az egyik III. Richárd király, melyet Szigligeti Ede ültetett át irodalmunkba, a másik a Velencei kalmár,

melyet Ács Zsigmond fordított le. Mind a kettő hosszú időn át hiányzott könyvpiacunkon; most egyszerre olesó kiadásban 80 fillérért kerültek forgalomba, a mit a nagy közönség bizonyára szívesen fog venni, mert a két színmű újabban nemzeti szinpadunk műsorán is sűrűbben fordul meg. Együttal Delpit Albertnek egy kedves beszélője is megjelent az Olesó Könyvtárban: Lydia első fellepte, mely a színészvilágból veszi tárgyát s a szerző ismert művészetével van megírva. Ennek az ára 20 fillér. Az Olesó Könyvtár kapható a Franklin-Társulattól és minden hazai könyvkereskedésben.

(Orosz elbeszélések. Az elbeszélő irodalom terén ma jóformán az orosz íróké az elsőség. Mélység, nagy emberismeret, csodálatos, elűtő és a szívekbe lopódzó hang különbözteti meg az ő elbeszéléseit, a többi nemzetek elbeszélőitől. Az általános emberi vágyaknak, törekvéseknek, aspirációknak senki sem hívebb kifejezője, mint Turgenyev és utána a többiek. Ambrozovics Dezső egy új orosz író négy elbeszélését gyűjtötte izléses kötetbe a Polevoi N. P. legújabb munkáiból. És ez az új orosz író átültetett kötet igazolja az orosz irodalom mai gazdagságát. Polevoi nem marad el az orosz nagyok mellett, a hogy ő elbeszél, az esodásan orosz, alakjai megindítóak. Meleg hangulat, rokonérzés fogja el az olvasót. Az érdekes könyv ára 2 korona 50 fillér, illusztrációit méltán illik megdícsérni. A Franklin-Társulat kiadása. Kapható minden könyvkereskedésben.

Felhívás.

1. Száz korona díjban részesítetik, ki a városunkban előforduló, osavargók által véghezvitt éjjeli támadások tettesére nézve alapos felvilágosítást nyújt.

2. Ugyancsak száz korona díj adatik annak, ki a városban nagy mértékben elterjedt névtelen levelek tettesének nyomára vezet; azt felfedezi, vagy annak kilétére nézve alapos felvilágosítást nyújt.

A rendőrfőkapitányság.

HIREK.

— A pénzügyi bizottság ülése. Debreczen pénzügyi bizottsága Vecsey Imre tb. főjegyző tanácsnok elnöke alatt tegnap délután ülést tartott a városháza tanácsstermben. Az első tárgy a városi nyomda személyzetének állandósítása volt, melyre nézve Vecsey Imre tb. főjegyző előadja, hogy a nyomda jövedelmezőségének fokozása érdekében kívánatosnak tartja, ha megszüntetnék az eddigi tarifáls, ugynevezett darab-szamos rendszert és e helyett a szedőszemélyzet fix fizetésben részesülne. Ezenkívül javasolja, hogy hét munkást állandósítsanak, ezek között a gépmestert is. A bizottság egyhangulag, vita nélkül fogadta el a javaslatot.

Másik érdekes tárgya az ülésnek a Budapesten felállítandó Vörösmarty-szobor részére adandó adomány megszavazása volt. A bizottsági ülés a jövő évi költségvetés terhére e czélre 200 korona adomány megszavazását hozta javaslatba.

A közigazgatási bizottság legutóbbi üléséből kifolyólag értesítette a jog- és pénzügyi bizottságot, hogy a debreczeni kir. járásbírósnál fennálló tarthatatlan állapot megszüntetése czéljából feliratot küldött az igazságügyminisztériumhoz, a mit a bizottság tudomásul vett s elhatározták, hogy ez ügyben saját hatásköréből is támogatni fogja.

Végül még az iparossegédek szakrajztanfolyama hozzájárulási költségének 1200 koronára való felemelése került szóba. A bizottság bármennyire méltányolja is a tanfolyamnak buzgó és sikeres működését, a város jelenlegi pénzügyi viszonyaira való tekintettel nem javasolja a fentartási költség felemelését. Még néhány kisebb tárgy

elintézése után az ülés délután 5 órakor véget ért.

— **A népszámlálás és a közigazgatási tanfolyamok hallgatói.** Lapunk egyik olvasója azzal az indítvánnyal fordul hozzánk, hogy a küszöbön levő népszámlálási összeírásokkal első sorban a közigazgatási tanfolyamok hallgatóit bízzák meg, mert ezzel egyrészt szakismereteiket gyarapíthatják, másrészt a néhány napi mellékkereset nagyon is rájuk fér. Az indítvány helyénvaló és megérdemli az intézkedő körök figyelmét.

— **A város papírszükséglete.** Tegnap délelőtt döntött a városi tanács a város papírszükségletének fedezésére ajánlatot tevő négy szállító cég között s mint legelőnyösebbet, a Csokonai-nyomda ajánlatát fogadta el. A határozat értelmében a következő öt évben a Csokonai-nyomda fogja el látni a város papírszükségletét.

— **Taaffe grófnő házassága.** Kassáról jelentik, hogy a szomszédos Bácsa község anyakönyvi hivatalában szombaton kötött házasságot Feldmann Jakab orvosnövendék Taaffe Heléna grófnővel, Mattencloit báró elvált nejevel. Bácsa község, a melyben a nevezetes házasság történt, negyedóránnyira esik Kassától. A házasságkötés csendben történt. Kassán a beavatottakon kívül alig tudtak róla néhányan. Bácsa község jegyzője iktatta anyakönyvbe a házasságot s hosszabb beszédet intézett a párhoz. A tanuk a vőlegény részéről testvérbátyja, Feldmann kassai ügyvéd s a bárczai helyettes jegyző voltak; a menyasszony részéről két honvédtiszt. A grófnő — most már Feldmann Jakabné — kívánságára házasságukra az egyházi áldást is megszerezték. Az egyházi esketés egy hónap múltán lesz a miskolci ev. ref. templomban.

— **Csavargók működése.** Egymást érik az utcái támadások és a közbiztonság napról-napra jobban van veszélyeztetve. Vasárnap Horváth Ferenczet, a Papp Testvérek cég segédjét támadta meg két csavargó, kik a mítsem gyanító segéd nyakába hurkot vetettek és a tehetetlenné tett embert megfosztották pénztől. Ez a támadás a Kigyó-utczán történt.

Aron Manó kocsisát a Kossuth-utczai temető mellett támadta meg két csavargó. Arra kérték, hogy vegye fel őket a kocsira. De a kocsis élt a gyanuperrel s hirtelen elhajtott előlük. A csavargók fenyegetőleg kiabáltak utána.

A Hatvan utczán három csavargó támadott meg egy özvegyasszonyt. Egyik a száját fogta be, hogy ne kiálthasson, a másik kettő meg kezeit fogta hátra. Szerencsére rendőrök érkeztek, kiknek jöttére a csavargók elfutottak.

— **Fájdalom nélküli elválás.** A gyors elválasztás rekordját Rockville város törvényszéke érte el Marylandban, Amerikában. A válópör beadásától számított 40 perc alatt a férj el volt választva a feleségétől. Tíz órakor az asszony ügyvédje, az asszony kíséretében, s a szükséges tanukkal felszerelve, megjelent a törvényszék előtt. 10 óra 15 perczkor benyújtotta a válókeresetet, 10 perc múlva kezdődött a tárgyalás, mely egy negyedóráig tartott s 10 óra 55 perczkor a bíró alá is írta a végzést, mely az asszonyt szabaddá tette. A fiatal pár 1900 nov. 22-én kelt egybe Washingtonban, nyomban nászutra mentek s a következő napon Newyorkban már el is váltak. Ilyen gyors és fájdalom nélküli elválásra még Amerikában sem volt példa.

— **Enyveskezü násznép.** Nem czi-gánylakzról szól az ének. Csupán annyi a dolog lényege, hogy egy bihar-püspökii iparos leánya férjhez ment egy bihari iparoshoz. E hó 5 én volt a lakzi, amikor a násznép, a násznagy és vőfély vezetése alatt megérkeztek Biharból a bájós aráért. Természetesen szívesen látták őket. Ettek is, ittak is becsülettel. Mikor aztán a válás pillanata elérkezett, mikor a zokogó ara bu-

esut mond a szülei háznak, kitört a sirás, a szegény szülék sirva nézték, amint egyetlen leányukat szekérre pakolja és viszi el az új otthonba a vig násznép. Csak akkor vált a sirás átkozódássá, mikor kiszült, hogy a bucsu nehéz pillanatait arra használta fel a vig násznép valamelyik vagy több tagja, hogy amit ért, ellopotott. Az örömszülék erre a fölfedezésre bánatszülékké változtak át.

— **A vásárló közönség védelme.** A közönségnek az a része, a mely a koczka-czukort ötkilós csomagokban vásárolja, rendszerint csalódik, mert a gyárosok az ötkilóba a papirdobozt is beszámítják. Fölszólalásunk következtében a kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamara utján a gyárosokat arra figyelmeztette, hogy amennyiben az ily csomagokban a mennyiség tartalmát megjelölik, s sulyba a burkolatot be nem számíthatják. A gazdasszonyok mindezek után igen jól teszik, ha az ötkilós sulyu koczka-czukordobozokat megméri vagy megmérték és csak az esetben fogadják el, ha tisztán öt kiló cukrot tartalmaznak. A miniszter föllépésének egyébként az is lehet a következménye, hogy a gyárosok a csomagokon a sulyt nem jelzik s így az eddigi visszaélések tovább is folytatódhatnak, ámbár ez esetben már a füszerkereskedőket lehet majd felelősségre vonni.

— **Drága passzió.** Tegnap este Debreczen és Haláp között halálra rémültek az utasok, mert a vonat nyílt pályán megállott. Ennek pedig az volt az oka, hogy a vonaton utazó két uriember meghuzta a vészféket. A passziót drágán fizették meg, mert a debreczeni állomáson husz korona büntetést kellett fizetniök. Nem ártott nekik egy kis lecke.

— **Jutalom.** Utóbbi időben nagyon elterjedtek városunkban a névtelen fenyegető levelek, melyben az ismeretlen levélíró pénzt követel. Kaptak ilyen levelet már igen sokan. A rendőrség végre is megunt a titkos levélíró üzemleit s száz korona jutalmat tűzött ki annak a részére, ki e névtelen levelek íróját felfedezi. Ugyancsak száz korona jutalmat kap, ki az éjjeli támadások tetteseit a rendőrség kezeibe juttatja.

— **Elmozdított tanító.** Reisz József szeged-tanyai tanítót a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya a gyermekekkel való durva bánásmódja, nagyfoku iszákossága és a tanítói állásra képtelensége miatt, még a nyáron állásának elvesztésére ítélte el. Ezt az ítéletet — mint annak idején jelentettük — Reisz megfőlebbezte, azonban a vallásügyi miniszter most megerősítette az elmozdítást.

— **Számok.** Az a hamuszínű földbe bujtatott vasos füzet, amelyben a statisztikai hivatal számol el arról, hogy hány ember halt meg gyomorrákban és hány heverte ki a torokgyíkot, ismét megjelent, hogy okt. hónapról szolgáljon számbeli fölvilágosításokkal. Az érdekes füzetekből megtudjuk, hogy a sörítal népszerű ital, meg amíg például a múlt esztendő októberéig 159.085 métermáza sört hoztak be külföldről, — addigaz idén 183.456 métermáza volt a sörbehozatalunk, a sörkivitelünk ellenben csak 44.514 métermáza az idén. A borbehozatal apadt. A múlt esztendő októberéig 877.692 mmáza külföldi bort ittunk meg, ellenben az idén csak 716.030 mmáza bort hoztak be magyar földre. Ami a kivitelt illeti, arról különben is kisebb számokkal szól a statisztika. Kivitelünket érdemesen képviseli például a rántás, a melyből 157 métermázsa vittek külföldre október végéig és ugyaneddik kivittek 996 métermázsa libamáját, — a mi persze nem eshetett volna meg, ha nem lenne nálunk annyi liba. A magyar korona országában októberben élve született 2.748 gyermek, mégis 6.604-el kisebb a szaporodás, mint a múlt esztendő ugyane hónapjában. Októberben a magyar anyaországban 96 oly község volt, melyben a halálozások száma a születéseket ötnél többel meghaladta. —

Október hónapjában 22 970-en vették magukra Hymen rózsalánczait, szóval 11,485 házasságot jegyezték fel az anyakönyvvezetők. De még e tekintetében is rossz szul ütött ki az idei október, mert a múlt esztendő októberében többen esküdtek egymásnak örök hűséget. — A Statisztikai Közlemények adatai szerint a szorosan vett Magyarországon összesen 5686 utlevelet adtak ki. Legnagyobb (1994) Romániába szolt, Amerikába 1535. Hogy hányan mentek ki utlevelél nélkül, arról persze nem szól a statisztika.

— **Eltolonczolt csavargó.** Zelizi Imre több ízben kitiltott csavargó ma délelőtt ismét bevetődött Debreczenbe, bizonyára nem valami istenes szándékkal. A rendőrség azonban meghusítottta szándékát, mert bekísérte a bűnügyi osztályhoz, a hol megbüntetés után eltolonczoltatják. — Jól is teszi a rendőrség, ha az ilyen csavargókat, többnyire hamis bizonyítvánnyal kéregető vidékieket, szemmel tartja, mert feltehető, hogy ezek közül kerülnek ki az éjjeli támadások tettesei.

— **Visszaélt a bizalommal.** Szabó Ágnes eselédleány, Fehér András csapó-utczai mézárósnál volt szolgálatban s az volt a teendője, hogy tejet hordott szét a városban. Gazdája hű és megbízható eselédnek tartotta és megbizta őt a tejeladásból befolyó pénz felvételével is. A derék eseléd azonban visszaélt a bizalommal, mert a befolyt összegből 26 koronát elköltött a saját czéljaira. A bizalmában csalódott gazda feljelentést tett ellene.

— **Két összekötözött halott.** Apatini halászok, a minap két összekötözött holttestet fogtak ki a Dunából. Kitűnt, hogy a két halott: anya és leánya. Az anya Brand Henrik malomtulajdokos felesége, a ki gyógyithatalan betegségben szenvedett. Hogy szenvedésétől meneküljön, esteli sétája után a Dunához ment, ott a parton magához kötötte tizenegy éves leányát, a kit nagyon szeretett, azután beleugrott a Dunába. Ott veszett mind a kettő.

— **A kártya.** Máramaros Szigeten a 85. számú gyalogezred egyik főhadnagya revolverrel veszedelmesen megsebesített egy jogászt, azután kioltotta a maga életét. A főhadnagy neve: Martessik Tódor, áldozata: Jónás Béla jogász; az ok, a miért tettét elkövette: a kártya. A főhadnagy és a jogász kártyázott és a szerencse a jogásznak kedvezett. Rendre elnyerte a főhadnagy pénzét, a ki játékos szenvedelmében koczára tette a zászlóalj pénzét is és azt is elvesztette. Félt, hogy hűtlen sáfarkodását hamar fölfedezik és mert a zászlóalj pénzét hamarjában sehol sem tudta volna előkeríteni, Jónás Bélától visszakövetelte az elvesztett pénzt. De nem kaphatta vissza. Elkéseredésében és kétségbeesésében revolvert rántott elő, három lövéssel megsebesítette Jónás Bélát, azután agyonlőtte magát.

— **Kis bajhoz nagyobb baj.** Haragos Sebestyén olyan csavargóféle elzüllött alak, aki Isten tudja honnan vetődhetett ide, hogy folytonos koldulgatásával bosszantsa a hatóságai közegeket. Tegnap is koldulgatva járkált az utczán, de — mint már számtalan esetben — most is rajtavesztett. A rendőrség felkísérte a bűnügyi osztályhoz, hol — mikor a lépesőn lefelé jött — oly szerencsétlenül esett el, hogy kitorpte a lábát. Beszállították az öreg koldust a közkórházba.

— **Vádak Sima ellen.** Sima Ferenczet, az egykori szentesi képviselőt a vádak egész sorával terheli a szegedi királyi ügyészség. A hosszú sorozatban első helyen áll a közokirat hamisítás bűntette, a mivel azért vádolják, mert az üzleti vállalkozásainál a hivatalos irásokban a szükséges adatokat

hamisan vallotta. Aztán huszonegy család következik s tetejébe ötször magánokirat hamisításának büntette, a mit a vádlevél még hűtlen kezelés és sikkasztás büntetével told meg.

— **Gyepőlótlvaj.** Nem valami jóhír-neve van Kiss Imre kocsisnak, mert már több ízben gyült meg a baja a rendőrséggel. A keze nagyon ragadós és ez a természete már sokszor keverte galibába. Tegnap a gyepőlót lopta el gazdájától s áruba bocsátotta. Gazdája észrevette a tolvajlást és ismét a rendőrség kezébe szolgáltatatta Kiss Imrét.

— **A legtökéletesebb puska.** A berlini Vorwärts híradása szerint egy norvég mérnök új puskát talált föl, mely úgy összeállításánál, mint lövegének átütő erejénél fogva minden más rendszerű puskát jóval felülmúl. A puskával végzett kísérletek oly jó eredménnyel jártak, hogy Vilmos császár meghagyta, hogy a két hannoverai hadtest egyik hadosztályát az új puskával fegyverezzék föl. Az új találmányt egy nemzetközi konzorcium vette meg, melynek a Rotschild-ház is tagja.

Másodvirágzás.

— Öngyilkos urinó. —

— decz. 11.

Megölte magát egy asszony, mert a férje szeretőt tartott. Nagy szenzációt keltett Kolozsvártt egy intelligens urinó öngyilkossága. Palkovics János dr.-né, akinek férje Gernyeszegen orvos, megmérgezte magát. Palkovics Jánosné, mint özvegy asszony ismerkedett meg mostani férjével. Egy bálon találkoztak először. Ettől a percztől kezdve szövődött a viszony. Az asszony mindinkább szerelmesebb lett udvarlójába. Egy nap aztán megvallotta érzelmeit s így szólt:

— Nem tudok nálad nélkül élni. Adok pénzt, hogy végezz s aztán végy el feleségül. Igéretét beváltotta, dacára annak, hogy nem igen szerette az özvegyet. Palkovics mind rosszabbul bánt feleségével, a ki fél-évre egybekelésük után részegeskedni kezdett. Pár nappal ezelőtt Palkovicsné megtudta, hogy a férje szeretőt tart, a kihez gyakran eljárogat, míg ő hiába sir odahaza elhagyottságában. Most kedden aztán az asszony csomagolni kezdett. Nagyon halvány volt, ami a férjnek is feltűnt és ezért oda-szólt az asszonynak:

— Hová készülsz?

— Bemegyek Kolozsvárra.

— Miért? Mit akarsz ott?

— Beteg vagyok, nagyon beteg. Felvétetem magam a kórházba, — felelte az asszony s kicsordult utána a szeméből a könny.

Az orvos nem igen bánta. Sietett a szeretőhöz, a ki tart karokkal, forró öleléssel várta.

Palkovicsné, mikor Kolozsvárra jött, nem ment a kórházba, hanem a külváros egy részében vett lakást. Csendes, szótlan volt. Tegnapelőtt aztán nem nyílt ki az asszonyajtaja. A háziaknak ez rögtön feltűnt. Az asszony házigazdája este rátörte az ajtót. A szobában gyertyát gyújtottak s mikor a vékony fény sugar szétáradt a szobában, egyszerre mind elsápadtak. A diványon hanyat feküdt Palkovicsné. Mereven, lecsukott szemekkel, mozdulatlanul, kibontott hajfürtökkel. A pamlag felső végénél állt egy asztalka s ezen volt a strichines méregpohár. A szoba másik asztalára két levél volt helyezve — mint az asszony öröksége. Az egyik a férjnek volt ezimezve:

Dr. Palkovics János

Gernyeszeg.

A másik pedig így szólt:

Férjem szeretőjének.

A szegény asszonyt, a ki annyit szenvedett, tegnap temették.

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Francziák hadikészülődése.

Páris, decz. 11. A Figaro jelentése szerint André hadügyminiszter 5 millió frankot kér nagy elsáncolt tábor létesítésére. Az előmunkálatok már folyamatban vannak.

Az orleánsi herceg zergevadászatán.

Uj-Tátrafüred, decz. 11. Fülöp orleánsi herceg kíséretével ma délelőtt több napi tartózkodásra ideérkezett. Az orleánsi herceg a zergevadászatokra jött, amelyeket e héten rendeznek a Tátrában. Az időjárás igen kedvező, s így pompás vadászatokra van kilátás.

Draga királyné ezrede.

Belgrád, decz. 11. A szerb nép elhatározta, hogy Draga királyné nászajándéka gyanánt egy lovasezredet állít föl, melyet a királynéról Draga-ezrednek neveznek el. Az ezred felállításához szükséges pénz beszerzésére gyűjtést indítottak és a szerb belügyminiszteriumban eddigelé testületektől és magánosoktól 140.000 frank gyűlt össze. Ebből a pénzből fogják felszerelni az új ezredet és lovakat is ebből fognak vásárolni.

A holland-portugál viszály.

London, decz. 11. A „Standard“ hágai levelezője szerint a portugál kormány Pott holland konzultól az ekzekváturt nem vontta meg, de ennek megvonását kilátásba helyezte. Ennek következtében Pott utban van Hága felé. Időközben a hollandi és a portugál kormányok követeiktől meg akarták tudni, hogy milyen nézetben vannak a délafrikai események dolgában. Így tehát a hágai portugál követ Lisszabonba, a lisszaboni hollandi követ pedig Hágába indul. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a két állam a diplomáciai összeköttetést megszakítja. A követeik jelentéseik megtétele után ismét állomásukra térnek vissza.

Hága, december 11. Hollandia és Portugália között a diplomáciai viszony még nem szakadt ugyan meg formálisan, de az érintkezés valósággal megszűnt s forma szerint is meg fog szünni, mihelyt a németalföldi konzul Lorenzo-Marquezból ideérkezik.

Bulgária új kormánya.

Szófia, decz. 11. Az új kormány következőleg alakult meg: Ivancsov elnökség és pénzügy, Petrov tart. tábornok belügy, Toncsev külügy és vallásügy, Titarov kereskedelem és földmívelés, Prew közoktatás, Dancev államügyész igazságügy, Paprikov tábornok hadügy és ideiglenesen közmunkaügy.

A délafrikai háború.

London, decz. 11. Az angol hadügyi miniszter utolsó kimutatása szerint múlt november hónapban elesett százhatvan angol katona, megsebesült és megbetegedett három-

ezeröttszázhetvenkilenc, elbocsátottak és hazaküldtek kétezernégyszázhetvenegy embert.

A kínai háború.

— Expressz-tudósítás. —

Budapest, decz. 11.

London, december 10. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 6 ki kelettel: Wingate és Ryder századosok, a kik a kalgáni német expedíciót kísérték, visszaérkeztek ide. A két tiszt Kalgántól nyugatra több helységet látogatott meg, a melyeket a németek nem érintettek. Utjokon, a melyen 12 ember kísérte őket, semmiféle incidens nem történt. A századosok megerősítik azt a hírt, hogy Wetts Jones hadnagyot Kveih-szücsengben meggyilkolták. Arról értesültek továbbá, hogy ugyanabban a helyiségben a taotáj rendeletére 10—12 európai embert végeztek ki. Legnagyobb részük svéd és norvég hittérítő volt, de bizonyos, hogy Watts Jones hadnagyon kívül még legalább is egy angol volt a meggyilkoltak között. Az európaiakon kívül még néhány száz benszülőtt keresztényt kinciztek és ölték meg a leggyalázatosabb módon. Wingate és Ryder meglátogatták a belga hittérítő-állomást is, a melyben néhány lelkész és vagy 3000 benszülőtt kínai állotta ki a boxerek és kínai csapatok ostromát. Ott arról értesültek, hogy az állomástól keletre egy másik állomást még folyton ostromolnak és pedig nemcsak boxerek, hanem rendes csapatok is, a melyek a hatóságok parancsai szerint cselekedtek. Ezek a dolgok abban az időben történtek, mikor a kínai hatóságok folyton erősítették, hogy a kínaiak minden lehetőt elkövetnek az erőszakosságok elfojtására. Még Pekingben is majdnem minden nap előfordul, hogy letartóztatnak kínai embereket, akik fegyvert rejtegetnek maguknál.

Benszülőttek beszélnek, hogy december 9-ikét Pekingben általános idegenellenes lázadás napjául tüzték ki. Ez a híresztelés azonban nem okoz aggodalmat, mert az itt levő csapatok elegendők minden lázadás elnyomására, feltéve, hogy a kínaiak egyáltalán tennének ilyen kísérletet.

London, decz. 10. A Daily News-nak jelentik Sanghaiból 9-iki kelettel: Az angol főkonzul közlése szerint Seymour tenger-nagy Liukunji alkirályal értekezett és ez alkalommal csapatokat ajánlott föl neki, a melyek majd segítségére lesznek a csucsáni megszárlás tetteseinek megbüntetésében. Ez alkirály azt mondta, hogy ez fölösleges és hogy a csapatok partraszállása zavargást idézne elő.

London, decz. 11. A Times-nak jelentik Pekingből 6-iki kelettel: Egy ismert kínai hivatalnok kijelentése szerint az özvegy császárné kezd tisztába jönni azzal, hogy milyen komoly veszedelem fenyegeti az udvart és a birodalmat, ha azonnal meg nem változtatja magatartását és ki nem engedeli az idegen hatalmasságokat. Az a rendelet, a mely Tungfusziang-ot lefokozza, arra vezetendő vissza, hogy az özvegy császárnét nagyon nyugtalanítják a janges-e-völgyi alkirályok fölliratai, a melyek arról értesítik, hogy az udvarnak való szállításokat a Jangese és a Han folyóra küldött expedíciókkal meg fogják akadályozni. Az említett kínai hivatalnok azt hiszi, hogy az udvar Jühsien-t kész kiszolgáltatni bűnbak gyanánt. Kivégzése napról-napra várható. Az esetben, ha Tungfusziang visszatér Kanszuba és ha 5500 főnyi mohamedán csapatát fölloszlatja, a mit az ediktum állítólag szintén elrendelt, az említett hivatalnok attól tart, hogy ezáltal csak növekednek a kínai mohamedánok lázadásának veszedelme.

London, december 11. A Morningpost-nak jelentik Pekingből 7-iki kelettel, hogy Chaffee tábornok levelében panaszt emelt Waldersee grófnál, hogy a németek és francziák különféle szereket vittek el a csillagvizsgálóból. Ezt a levelet Waldersee gróf, hangja miatt visszaküldte.

KÜLÖNFÉLEK.

* **11.000 ember eltűnése.** Valamint Németországban, úgy Svájcban is december elsején volt a népszámlálás, melynek talán soha sem volt meglepőbb eredménye, mint Zürichben. A legnagyobb Svájci városból ugyanis egyszerre tizenegyezer ember tűnt el és senki sem sejt, hogy hová? 1894-ben 123.000 lakosa volt a városnak. Már 1898-ban a szám 160.000-et ért el, mely különböző ingadozásokkal számitasszerűen egész 163.000-ig emelkedett, mely aztán kissé visszament a népszámlálás hetében még 161,350-en állt. Szerdán tették közzé a népszámlálás eredményét. 150.228 lakost tüntet föl. Egy napról a másikkra tehát Zürichnek több, mint 11.000 lakosa tűnt el. Eddig még nem sikerült rájönni, hogy hol van tulajdonképp a számitási hiba.

* **Csábító.** Ifju: De hiszen a leány, a kit nekem ajánl, nagyon vén.

Házasságszerző: Annál jobb. Legalább soha sem fogja önnek szemére vetni, hogy önnek áldozta föl legszebb éveit.

* **A japán regényről** értekeznek egy francia folyóiratban Hitomi, a formosai kormány párisi megbízottja. Kifejti, hogy a japán írók jól tudnak németül, angolul és oroszul, de francziául ritkán értenek és azért a legszebb francia regényeket angol fordításokból ismerik. 1887-ben a japáni regényirodalom nagy reformon ment át, a mennyiben felhagytak azzal, hogy a regényeket az addig szokásos külön irodalmi nyelven írják meg, hanem áttértek a közkeletű nyelvezetre. A regényírók királya Koyo, akitől a legtöbb lap közöl tárczaregényeket. Koda Kohan is igen híres regényíró. A japán regény is legtöbbszörre szörelmi történetekkel foglalkozik.

* **Gyönyör.** — Miért olyan jókedvű ma a bácsi?

— Fiam, házasodjál meg, hogy megtudd, mi az, ha az ember szalmaözvegy.

CSARNOK.

A kezdő.

Egy nagy párisi színház igazgatói szobájában.

Egy híres szerző, — ötven éves.

Egy kezdő művész tizennyolcz éves, sovány, nagyon sápadt.

A kezdő (nagyon félénken): Hivatott, kedves mester?

A mester: Igen... Üljön le, kedvesem.

A kezdő (félénken): Köszönöm...

A mester: Igen, igen, üljön le, hiszen már három óra óta tart a próbája... Ki kell pihennie magát... (A kezdő leül.) És most beszéljünk egy kissé a szerepéről.

A kezdő (nagyon sápadtan): Ugy-e nincs megelégedve velem?

A mester: Ha nem volnék megelégedve, akkor nem eszközöltem volna ki azt, hogy ide szerződtessek... Ön előtt már három nővel kísérleteztem, de egyik sem vált be. Ön ellenben, mikor először olvasta a szerepet, már akkor bebizonyította, hogy el is tudja játszani... még pedig nagyon jól... Csakhogy...

A kezdő: Csakhogy?...

A mester: Több erővel kellene játszania! A második felvonás végén, mikor kiüzi a vicomteot, kiáltoznia kellene, még pedig teljes erejéből!

A kezdő: Igen, kedves mester.

A kezdő egyre sápad.

Ebben a perczben bejön egy színházi szolgáló s egy nagy tálcán egy csésze forró levest, sültet és egy palaczk bordauxit hoz be. A szolgáló leteszi a tálcát az asztalra és ki-megy.

A mester (észreveszi, hogy a kezdő mennyire sápad — s tovább beszél): Igen, több erővel kell játszania! Mert önnek elég erős hangja van... (Fölkel.) Lássuk csak, — majd én játszom a vicomteot... (Szavalva): „Mégvet, ugy-e, kisasszony?... No jó... De tudja meg, hogy két óra múlva...”

A kezdő (szavalva): „Két óra múlva!”

A mester: „Ha nem kapok választ, elárulok mindent.”

A kezdő (remegve): „Ez a viselkedés és ez a hang, uram...”

Egyszerre eláll a szava és kénytelen belefogózkodni az asztalba, mert különben elesnék.

A mester (oda lép hozzá): No, mi ez? Ez nincs benne a szerepben!

A kezdő: Semmi, kérem, csak egy kissé elszédültem...

A mester: Mindjárt gondolhattam volna! Egész délelőtt dolgozott s én még tovább zaklatom! Üljön le!

Leül az asztal mellé s két tányérba kiönti a csésze levest.

A mester: Látja, én ilyen korán szoktam reggelizni... S most önnek is velem kell tartania!

A kezdő (az asztalra bámul): Köszönöm, kedves mester... (Erőlködve): De nem vagyok éhes.

A mester (a ki jól megfigyeli a színésznőt): Eh, nem kérdeztem, hogy éhes-e?... Nagyon hideg van odakünn s önnek is jót fog tenni egy kis meleg leves és egy pohár jó vörös bor. Ez majd fölmelegíti.

A kezdő: De, kedves mester...

A mester: Siessen, mert elhül a leves!

A kezdő nagyon félénken kezdi kanalizni a levest, de csakhamar elveszti az önuralmát és nagyon möhön eszik.

A mester (ugy tesz, mintha nem is nézne rá): Most pedig egyék egy kis sültet is, hogy jobban csuszszék a bor... Nagyon ajánlom a bort, mert csak ez melegíti.

A kezdő: Igazán nagyon hideg van odakünn. És olyan sikos az út! Félttem, hogy elkésem a próbáról.

A mester: Mit hallok! Hát gyalog jött a színházba... Hiszen azt mondta, hogy künn lakik a Mont Rougeon?

A kezdő: Igen, ott lakom.

A mester: Nem jöhetett volna omnibuszon is?

A kezdő (zavartan): Igen... De...

A mester: Mi lesz vele, ha meghüti magát? Betegen osak nem játszhatik!

A kezdő: Holnap már omnibuszon jövök, uram.

A mester: Egyedül lakik?

A kezdő: Nem, a mamával.

A mester: És nincs semmi vagyona?

A kezdő (szomoruan mosolyogva): Vagyonom? Nekem?... A mama mindig beteg; alig tudunk megélni abból a százötven frankból, amit ön szerzett nekem itt a színházban.

A mester: Százötven frankból? Talán háromszázból?

A kezdő: Nem, csak százötven frankból.

A mester: Hogyan! Hiszen abban állapotunk meg, hogy háromszáz frankot kap!... Az igazgató megcsalta!... Igen, megtesz ilyesmit is, ha alkalma van rá... A gazember! (Önt egy pohár bort.) Igyék, kicsikém. (Fölkel.) És én még több erőt kívánok tőle, mikor naponkint öt frankból kell megélnie kettejüknek!...

A kezdő: Háromunknak!

A mester: Hogyan?

A kezdő: Tizenhat éves koromban férjhez adtak egy színházi zenészhez... Már meghalt, de van egy gyermekünk... Ó, ha látná, hogy milyen szép fiú!

A mester (járák a szobában): S még én követelem, hogy több erővel játszszék!

A kezdő (egy kissé kipirultan): Ó, majd meglátja, hogy több erővel játszom! Majd meglátja!... (Mosolyog.)

A mester (ránéz): Most már jobban érzi magát?

A kezdő: Igen.

A mester: Az imént fázott, ugy-e?

A kezdő: Igen... (Beleharap egy darab kenyérbe.) Megengedi ugy-e, hogy befejezzem a reggelimet?

A mester: Egyék csak, kicsikém, egyék és igyék! — Az igazgatóval pedig azonnal elintézem az ügyét.

A kezdő: Ó kérem, ne szóljon neki!

A mester: De igen is szólok neki! Mert azt akarom, hogy legalább tíz frankja legyen naponkint addig is, amíg...

A kezdő: Amig?

A mester: Amig nem lesz egy kis palotája és fogata.

A kezdő (lehajtja a fejét): Ó, palotám és fogatom, nekem!...

A mester: Igen, igen! Önnek is lesz, mint a többinek... És akkor aztán rá se hallgat majd az olyan írókra, mint aminő én vagyok... Sőt ki is fog gu-nyolni... Azt mondja majd, hogy vén számár vagyok, a ki már nem tud írni semmit...

A kezdő (őszintén): Ó, miért gondol ilyet?

A mester (jólelkűen mosolyogva): Kedvesem, a színház is egy külön világ, amelynek megvannak a maga törvényei; és ezek a törvények kivétel nélkül uralkodnak mindenkin, épen úgy, mint a természet törvényei.

Auguste Germain.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 75.

Bérletszünet.

Holnap, szerdán, decz. 12-én két előadás:

Délután 3 órakor félhelyárakkal:

Urania budapesti tudományos színház előadása.

A VAS.

3 szakaszban, 156 vetített és 6 mozgó képpel.

Ezt követi:

Jézus a szentföldön.

12 mozgó fényképben.

Este 7 és fél órakor, bérlet 61. sz. — „A”

Szegény Jonathán.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Wandergold	Karacs I.	Harrlette	Bódi Ella
Jonathán	Környey B.	Novalsky	Pataki B.
Quikli	Sziklay M.	Billy	Iq. Szatmár
Catalucci	Péchy L.	Molly	Perényi M.
Dryander	Bartha I.	Ms. Big	Szigeti L.

Holnapután, csütörtökön, december 13-án:

DOLLY.

Színmű 3 felvonásban.

Színházi műsor.

Pénteken, decz. 14-én, bérlet 63. sz. „C” — újdonságul először: Az arany asszony. Vigjáték.

Szombaton, decz. 15-én, bérlet 64. sz. „A” — másodsor: Az aranyasszony. Vigjáték.

Vasárnap, decz. 16-án, két előadás; délután 3 órakor, félhelyárakkal: A bibliás asszony. Operette 4 felvonásban. — Este 7 1/2 órakor bérletszünetben Pávay Ilonka vendégfelléptével: A cigány. Népszínű 3 felvonásban.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.
ALFÖLDY KÁROLY
tánciskolájában

a második tanfolyam **decz. hó 12-én**
kezdődik.

Beiratásokat elfogad bármely idő-
ben lakásán, **Péterfia-utca 2. szám.**

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó
folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket,
atlas-satin és batisztokat,
haraszt-kendőket,

valamint

szőnyeget, függönyöket
tetemesen leszállított áron árúljuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab
maradék női ruhaszövetekből
feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női
divatszövet 1 frt 75 kr.

MIHALOVITS I. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz

DEBRECZENBEN

Ajánlja

Harmat-arczporát (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem
rontja az arczbőrt. Kiváló illata, teljesen ártalmatlan volta,
valamint finomsága által veredek bármilyen arc- vagy
rizspporral. Jól tapad és igen jól fed.

A **Harmat-Creme** s **Harmat-szappannal** együtt
használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a
megrénezosodástól. **Kapható háromféle színben (fehér,
rózsa s creme szín). Minta doboz Harmat-pouder ára
50 fillér (pamacssal 60 fillér). Nagy doboz ára 1 korona
80 fillér.** — Ajánlja továbbá következő arczporait:

Berlini fettepouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 40 fillér.
Veloutin-pouder (háromféle színben) kis dobozban.
1 doboz 60 fillér.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művé-
szies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zékek, levélpapírok és borítékok, cím-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, dí-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
junk, a készleten nem levőt pedig —
bármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződések, kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, díszes tánc-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

**MINDEN MUNKA
A LEGNAGYOBB
GONDDAL * * * * *
KIALLITVA, * * * * *
MINDAMELLETT * * * * *
MÁS * * * * *
KEZDETLÉGES * * * * *
KIVITELNÉL * * * * *
OLCSÓBB ÁRON.**

